

Проблема злочинності неповнолітніх завжди актуальна для суспільства, адже від того, як вона вирішується, залежить не лише стан і тенденції злочинності у майбутньому, а й моральний клімат у суспільстві в цілому. Тому особливе занепокоєння викликає злочинність неповнолітніх.

Неповнолітні злочинці приймають за «чисту монету» так звану кримінальну романтику. Злочини для них досить часто – акт сміливості, самоствердження. Про наслідки своїх протиправних дій вони не задумуються.

У нашому регіоні переважна більшість злочинів, скоєних неповнолітніми – це крадіжки.

Іноколи неповнолітні під час допиту намагаються виправдати себе тим, що не знали, яка саме відповідальність настає за скоєння такого злочину, але

Пам'ятайте! «НЕЗНАННЯ ЗАКОНІВ НЕЗВІЛЬНЯЄ ВІД ЮРИДИЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ» (ст.68 Конституції України)

Кримінальний кодекс України чітко визначає норми відповідальності за скоєння крадіжки.

Згідно статті 185 Кримінального кодексу України таємне викрадення чужого майна (крадіжка) – карається штрафом від п'ятидесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадськими роботами на строк від вісімдесяти до двохсот сорока годин, або виправними роботами на строк до двох років, або арештом на строк до шести місяців, або позбавленням волі на строк до трьох років.

Крадіжка, вчинена повторно або за попередньою змовою групою осіб, – карається арештом на строк від трьох до шести місяців або обмеженням волі на строк до п'яти років або позбавленням волі на той самий строк.

Крадіжка, поєднана з проникненням у житло, інше приміщення чи сховище або що завдала значної шкоди потерпілому, – карається позбавленням волі на строк від трьох до шести років.

Крадіжка, вчинена у великих розмірах, – карається позбавленням волі на строк від п'яти до восьми років.

Крадіжка, вчинена в особливо великих розмірах або організованою групою, – карається позбавленням волі на строк від семи до дванадцяти років з конфіскацією майна.

Закон визначає крадіжку як таємне викрадення чужого майна. Від усіх інших форм викрадення крадіжку відрізняє спосіб вилучення такого майна – таємність.

Таємним викраденням визнається така крадіжка, здійснюючи яку, особа вважає, що робить це непомітно для потерпілих чи інших осіб. Як правило крадіжка вчинюється за відсутності будь-яких осіб (власників, володітьців майна, осіб, під охороною яких воно перебуває, очевидців тощо). Крадіжкою визнається також протиправне вилучення чужого майна і тоді, коли воно здійснюється у присутності потерпілого або інших осіб (наприклад, ці особи спостерігають за діями винного на певній відстані), але сам винний не усвідомлював цього моменту і вважав, що діє таємно від інших осіб.

Таємним також визнається викрадення, яке вчинюється у присутності потерпілого або інших осіб, але непомітно для них (наприклад, кишенькова крадіжка).

Таємним викрадення є і у випадку, коли воно вчинюється у присутності потерпілого чи інших осіб, які через свій фізіологічний чи психічний стан (сон, сп'яніння, малолітство, психічне захворювання тощо) не усвідомлюють факту проти-

правного вилучення майна: не можуть правильно оцінити і розуміти зміст, характер і значення дій винного. Це також стосується випадків, коли протиправне вилучення чужого майна здійснюється у присутності сторонніх осіб, які не усвідомлюють злочинного характеру дій винного, вважаючи, що таке майно належить йому на праві власності або він має право розпорядитися цим майном. При цьому для введення сторонніх осіб в оману щодо законності своїх дій особа може як використовувати обставини, що об'єктивно склалися на момент вилучення чужого майна, так і за допомогою різних засобів (наприклад, шляхом демонстрації певних документів, використання спеціального одягу чи транспорту) сам створювати у таких осіб враження про їх правомірність.

Викрадення визнається таємним і тоді, коли винний вилучає майно у присутності інших осіб, на потурання з боку яких він розраховує з тих чи інших підстав (родинні зв'язки, дружні стосунки, співучасть у вчиненні злочину тощо). Однак вчинюване за таких обставин викрадення перестає бути таємним у тому випадку, якщо такі особи дали підстави винному засумніватися щодо їх «мовчання» з приводу його дій.

Кваліфікованими видами крадіжки є вчинення її: 1) повторно; 2) за попередньою змовою групою осіб; 3) у великих розмірах; 4) в особливо великих

розмірах; 5) організованою групою, а також крадіжка: а) поєднана з проникненням у житло, інше приміщення чи сховище; б) що завдала значної шкоди потерпілому. Проникненням є протиправне, недозволене вторгнення в приміщення, сховище чи житло з метою вчинити крадіжку, грабіж чи розбій.

Проникнути у приміщення, сховище чи житло особа може:

- а) за допомогою усунення перешкод (запорів, замків, загороди, охорони тощо);
- б) подолання опору людей;
- в) з допомогою обману;
- г) використанням зручних обставин, наприклад, при залишенні приміщення, сховища чи житла незачиненим, без охорони тощо.

Для визначення розміру шкоди враховуються:

- а) вартість викраденого на час вчинення злочину;
- б) кількість викраденого майна;
- в) значущість майна для потерпілого;
- г) матеріальне становище потерпілого;
- д) наявність у потерпілого утриманців та інші обставини.

Критерії, що не мають матеріального змісту (дефіцитність викраденого, престижність володіння певним майном), при визначенні розміру викрадення, не враховуються. Розмір заподіяних потерпілому збитків визначається, виходячи з вартості майна на момент вчинення злочину за державними роздрібними (закупівельними) цінами.

ВАРТО ЗНАТИ! Кримінальна відповідальність настає в тому випадку, якщо вартість викраденого майна перевищує суму 121 грн 80 коп (у 2014 році). В іншому випадку, тобто, коли вартість не перевищує вказаної суми, така крадіжка буде вважатися дрібною, відповідальність за скоєння якої настає за Кодексом України про адміністративні правопорушення (стаття 51):

Дрібне викрадення чужого майна шляхом крадіжки, шахрайства, привласнення чи розтрати тягне за собою накладення штрафу від десяти до тридцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправні роботи на строк до одного місяця з відрахуванням двадцяти процентів заробітку, або адміністративний арешт на строк від п'яти до десяти діб.

Повторне протягом року вчинення правопорушення передбаченого частиною першою цієї статті, за яке особу вже було піддано адміністративному стягненню, тягне за собою накладення штрафу від тридцяти до п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправні роботи на строк від одного до двох місяців з відрахуванням двадцяти процентів заробітку, або адміністративний арешт на строк від десяти до п'ятнадцяти діб.

Відповідальність за вчинення крадіжки настає з 14 років, за скоєння дрібної крадіжки – з 16 років. У випадку, коли крадіжка скоєна неповнолітнім до настання вказаного віку, батьки даної особи притягуються до адміністративної відповідальності за статтею 184 Кодексу України про адміністративні правопорушення «Невиконання батьками або особами, що їх замінюють, обов'язків щодо виховання дітей».

Погані наслідки злочинів живуть набагато довше, ніж самі злочини, і, подібно привидам обитих, завжди йдуть по п'ятах за злодієм.

Чарлз Лем

Отримати консультативну допомогу з даного питання можна, звернувшись до територіальних управлінь юстиції відділів (секторів) кримінальної міліції у справах дітей

ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ЮСТИЦІЇ
У ПОЛТАВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

ГАДЯЦЬКЕ РАЙОННЕ УПРАВЛІННЯ
ЮСТИЦІЇ

ВІДДІЛ КРИМІНАЛЬНОЇ МІЛІЦІЇ
У СПРАВАХ ДІТЕЙ ГАДЯЦЬКОГО РВ
УМВС УКРАЇНИ В ПОЛТАВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

**СТОП
КРАДІЖКА**

Полтава
2014